

NIEBO NIE MOŻE CZEKAĆ

Święty z sąsiedztwa

Konspekt lekcji religii dla szkoły ponadpodstawowej
na podstawie filmu *Niebo nie może czekać*¹

¹ Katecheta spośród podanych propozycji – zarówno celów, jak i metod oraz środków – wybiera te, które stopniem trudności odpowiadają możliwościom danej klasy. Przedstawione propozycje mogą być dowolnie modyfikowane.

Cele katechetyczne – wymagania ogólne:

- pogłębienie wiedzy na temat życia i działalności bł. Carla Acutisa;
- analiza treści zawartych w filmie *Niebo nie może czekać*;
- zachęta do inspirowania się postacią bł. Carla Acutisa.

Treści – wymagania szczegółowe. Uczeń:

- podaje lata życia i datę beatyfikacji Carla Acutisa;
- charakteryzuje bł. Carla Acutisa w świetle wypowiedzi bohaterów filmu;
- wyjaśnia istotę obcowania świętych na przykładzie bł. Carla Acutisa;
- odnosząc się do treści z filmu, omawia znaczenie Eucharystii w życiu człowieka wierzącego;
- interpretuje myśli bł. Carla Acutisa wzywające do zmierzania ku świętości każdego dnia.

Postawy (nie podlegają ocenie). Uczeń:

- wyraża ufność w Bożą pomoc świadczoną poprzez sakramenty;
- zwraca się do Boga w modlitwie;
- wykazuje wrażliwość na potrzeby innych, zwłaszcza będących w trudnych sytuacjach.

Metody: quiz, dyskusja, profil facebookowy, burza mózgów, analiza tekstów, mapa myśli, mini-wykład, wędrujące plakaty, „kto to powiedział?”.

PRZEBIEG LEKCJI

Modlitwa: odczytanie fragmentu J 15,13-17.

Nikt nie ma większej miłości od tej, gdy ktoś życie swoje oddaje za przyjaciół swoich. Wy jesteście przyjaciółmi moimi, jeżeli czynicie to, co wam przykazuję. Już was nie nazywam sługami, bo sługa nie wie, co czyni jego pan, ale nazwałem was przyjaciółmi, albowiem oznajmiłem wam wszystko, co usłyszałem od Ojca mego. Nie wyście Mnie wybrali, ale Ja was wybrałem i przeznaczyłem was na to, abyście szli i owoc przynosili, i by owoc wasz trwał – aby Ojciec dał wam wszystko, o cokolwiek Go poprosicie w imię moje. To wam przykazuję, abyście się wzajemnie miłowali.

WPROWADZENIE

Quiz: Po obejrzeniu filmu warto polecić uczniom, by każdy z nich ułożył jedno pytanie związane z Carlem Acutisem, na które odpowiedź padła w filmie. Wówczas nauczyciel rozpoczyna lekcję od zebrania pytań do pojemnika/pudełka, po czym każdy uczeń losuje pytanie. Odczytuje je na forum i udziela odpowiedzi. Jeśli jej nie zna, odpowiada chętna osoba.

Dyskusja: Alternatywnie nauczyciel stawia pod dyskusję tezę: „Dobra nawigacja wystarczy, by dotrzeć do celu”. W miarę możliwości uczniowie mogą się podzielić na dwie grupy zależnie od tego, jakie jest ich zdanie. Nauczyciel podsumowuje dyskusję. W konkluzji nawiązuje do słów rozpoczynających film – nagrania Carla mówiącego:

„Moim przeznaczeniem jest śmierć”. Zwraca uwagę, że wobec takiego przekonania czy choćby przeczucia można było różnie kształtować swoje dalsze życie. Cel nie determinuje więc tego, w jaki sposób będziemy do niego zmierzać – w znacznym stopniu zależy to od nas samych.

Uświadomienie celu zajęć: Nauczyciel uświadamia uczniom, że podczas lekcji poznają lepiej bł. Carla Acutisa jako ucznia Jezusa, którego wiara wyrażała się w codziennym życiu. Spróbują także lepiej zrozumieć jego fascynację Eucharystią i jej wpływ na Carla.

ROZWINIĘCIE

Profil facebookowy: Nauczyciel umieszcza na tablicy wizerunek bł. Carla Acutisa i rozdaje uczniom formularze z załącznika 1 do uzupełnienia (można analogiczny profil narysować na tablicy i zapisywać odpowiedzi uczniów). Warto, by uczniowie rozpoczęli pracę indywidualnie, następnie podawali swoje propozycje do poszczególnych sekcji tak, by ostatecznie każdy miał uzupełnione wszystkie pola. Jeśli uczniowie czegoś nie pamiętają z filmu, nauczyciel podaje propozycje odpowiedzi.

Burza mózgów: Nauczyciel przytacza słowa matki Carla: „Mocno żył teraźniejszością. Doceniał życie i wszystko, co ono daje. Nie żył przyszłością, by uciec od teraźniejszości. Nie wspominał też przeszłości, ale po chrześcijańsku żył chwilą obecną”. Podkreśla, że wiara, relacja z Jezusem była czymś bardzo ważnym dla Carla i to ona nadawała sens jego przeszłości, teraźniejszości i przyszłości. Nauczyciel zachęca uczniów do zastanowienia się, co świadczyło o tym, że wiara nadawała sens przeszłości, teraźniejszości i przyszłości Carla (alternatywnie uczniowie mogą się zastanawiać nad tym w trzech grupach utworzonych np. wg rzędów ławek: grupa 1 – przeszłość; grupa 2 – teraźniejszość; grupa 3 – przyszłość). Jako przykłady uczniowie mogą przytaczać wydarzenia, zachowania lub wypowiedzi Carla (np. przeszłość – czytał Biblię, żywoty świętych, modlił się na różańcu, robił dobre rzeczy; teraźniejszość – przyjmował często Komunię Świętą i dużo się modlił, a także ofiarował cierpienie w intencji innych, potrzebujących oraz za Kościół, papieża; znosił pokornie cierpienie, a nawet umniejszał je, podkreślając, że inni cierpią bardziej; przyszłość – nie tracił nadziei; dzięki wierze zachowywał spokój i pokój nawet w obliczu cierpienia, choroby, nadchodzącej śmierci; ufał w Boże obietnice i jako ten, który karmił się Eucharystią, był pewien spotkania z Jezusem – pędził do Niego niczym autostradą).

Mapy myśli: Nauczyciel zauważa, że – jak wynikało z wypowiedzi osób uczestniczących w filmie – życie Carla było pełne znaków od Boga, powiązań ze świętymi, jednak niektóre z nich stały się zrozumiałe dopiero po odejściu młodego programisty. Podobnie i on po śmierci wysyłał znaki, niejako potwierdzając, że jest w niebie, które się go doczekało. Uczniowie podzieleni na cztery grupy otrzymują arkusze do narysowania na nich mapy myśli. Nauczyciel wyjaśnia, że mapa myśli ma być wyrazem ich skojarzeń z elementem centralnym na arkuszu, ze szczególnym uwzględnieniem skojarzeń z filmem. Każda grupa poza arkuszem otrzymuje kilka cytatów z filmu (załącznik 2). Warto ustalić, że poza nawiązaniem do filmu na każdym arkuszu ma się znaleźć także skojarzenie związane z Biblią lub prawdami wiary. Po skończonej pracy przedstawiciel

grupy robi zdjęcie mapy myśli i rozsyła pozostałym uczniom np. na maile lub na klasowym czacie (ewentualnie nauczyciel robi zdjęcia i zamieszcza je w chmurze, a uczniom przesyła przez dziennik elektroniczny link do plików).

Analiza tekstów: Nauczyciel prezentuje (np. wyświetla) fragmenty wypowiedzi z filmu zawierające myśli Carla na temat Eucharystii (grafiki 1-5). Przy każdej myśli uczniowie zastanawiają się, w jaki sposób ta prawda wyrażała się w życiu Carla. W konkluzji warto nawiązać do fragmentu biblijnego odczytanego na początku lekcji.

Mini wykład: Nauczyciel podaje uczniom podstawowe informacje na temat wystawy o cudach eucharystycznych autorstwa Carla Acutisa.

PODSUMOWANIE

Wędrujące plakaty: Nauczyciel przytacza słowa dziennikarki Guadalupe Garcii Corigliano: „W Carlu uderza mnie prostota, z jaką podsumowuje życie i wiarę. Na przykład autostrada do nieba, szybki pas, taki zestaw świętości. Uświadomiłam sobie, że też mogę to robić, nie czyniąc niź szczególnego, żyjąc pełnią życia. Ten zestaw świętości bardzo mi pomógł, bo to bardzo proste kroki. Uczestnictwo we Mszy Świętej, różaniec, miłosierdzie, proste czynności”. Następnie prowadzący przekazuje uczniom przygotowane wcześniej cztery plakaty – duże arkusze papieru z napisami na środku:

1. Msza Święta;
2. Różaniec;
3. Miłosierdzie;
4. Proste rzeczy.

Arkusze wędrują między uczniami tak długo, aż każdy będzie miał możliwość napisać (lub narysować) coś, co mu się kojarzy z danym hasłem po obejrzeniu filmu (lub co jest jego własną refleksją). Plakaty umieszczane są w widocznym miejscu, by wszyscy mogli się zapoznać z ich treścią (można zachować je jako punkt wyjścia do lekcji na dany temat w tej lub innej klasie).

Alternatywnie, jeśli nie zastosowano wcześniejszej propozycji pogłębiającej rozumienie przez Carla Eucharystii, można przeprowadzić tę metodę na bazie słów Olgi Dominguez – koordynatorki wystawy o cudach eucharystycznych: „Sprawą pilną jest przesłanie Carla, bo mówi on o dwóch rzeczach, które często pozostają niezauważone. Jedną z nich jest świętość. To słowo, którego nie włączyliśmy do naszego życia. Wydaje się, że świętość jest zarezerwowana dla ludzi z XII wieku lub wielkich mistyków, pustelników czy żyjących w klasztorze. Ale gdy widzisz świętość w 15-letnim chłopcu z naszej epoki, który mieszkał w Mediolanie (ale mogło to być każde inne miasto), żył w naszej kulturze, wtedy mówisz, że świętość jest dla mnie, dla każdego. A potem Eucharystia. Carlo pomógł mi przede wszystkim skupić się na Eucharystii. Do tego stopnia, że teraz rozumiem jego codzienne pragnienie przyjmowania Chrystusa. Nie mogę żyć bez codziennej Mszy, tak jak nie mogę żyć bez oddychania”. Nauczyciel przekazuje wtedy uczniom (np. z dwóch różnych stron) dwa duże arkusze papieru – jeden z napisem „Świętość” na środku, drugi z napisem: „Eucharystia”).

Kto to powiedział? Nauczyciel odczytuje wypowiedzi z filmu, a zadaniem uczniów jest wskazanie, czyje to słowa (można rozdać teksty uczniom do odczytania).

1. *Carlo pokazuje mi też, że nadprzyrodzoność zalewa nasze życie i nie możemy jej z niego wyrwać, bo stracimy naszą duszę. Żyjemy jak zombie, jak dryfujące ciała, które nie wiedzą, dokąd zmierzają. Carlo mówił, że naszą ojczyzną jest niebo, które zawsze na nas czeka. Gdy włączam nadprzyrodzoność do swojego życia, wtedy ono zmienia się całkowicie* (Olga Dominguez, koordynatorka wystawy o cudach eucharystycznych).
2. *Na pogrzebie Carla Kościół był tak zatłoczony, że wiele osób musiało stać na zewnątrz. Wśród nich było wielu imigrantów i ludzi, których nigdy wcześniej nie widziałam. Carlo doprowadził do hospitalizacji chorych mieszkających na ulicy. Robił to, odkąd miał 9 czy 10 lat. Często towarzyszył mu Regis – chłopiec, który należał do hinduskiej kasty kapłańskiej. Ale przykład Carla, jego cnota i świętość stopniowo go zmieniały. Carlo opowiadał mu o Jezusie, Maryi Dziewicy i Regis poczuł pragnienie nawrócenia się na katolicyzm* (Matka Carla).
3. *Moja matka i reszta rodziny modlili się codziennie od dwóch miesięcy do Carla Acutisa i oczywiście poczułem wtedy jego wstawiennictwo. Powiedziałem też moim przyjaciołom. Niektórzy z nich nie byli na Mszy Świętej od czasu Pierwszej Komunii, ale zaczęli się ze mną modlić i poszli na Mszę. Bardzo mi to pomogło. Zadzwoiłem też do mojego taty. Prosiłem, by się nie martwił, bo ja się w ogóle nie przejmowałem. Oczywiście to nie było dla nich proste* (Juan Ignacio Rodriguez Serrano, student inżynierii przemysłowej).
4. *To prawdziwy mistyk chrześcijański. Sama biografia Carla Acutisa, wszystkie jego wartości, a był taki młody, wszystko, co zrobił, ma dla mnie wielką wartość. Jest aniołem dla młodych ludzi, ale pomaga też wzrastać wielu starszym ludziom takim jak ja. Jestem przekonany, że dzięki jego wstawiennictwu udało mi się wyzdrowieć. Jestem pewien, że Carlo Acutis wysłał mi też wiadomość: podnieś swój wzrok, nie zapominaj o Panu (...) Nie patrz na czubek własnego nosa, ale na innych, bo wtedy dasz z siebie wszystko* (Jose Luis Martinez Vendrel, mąż i ojciec rodziny).
5. *W Carlu uderza mnie prostota, z jaką podsumowuje życie i wiarę. Na przykład autostrada do nieba, szybki pas, taki zestaw świętości. Uświadomiłam sobie, że też mogę to robić, nie czyniąc niż szczególnego, żyjąc pełnią życia. Ten zestaw świętości bardzo mi pomógł, bo to bardzo proste kroki. Uczestnictwo we Mszy Świętej, różaniec, miłosierdzie, proste czynności* (Guadalupe Garcia Corigliano, dziennikarka).
6. *Szczerze mówiąc, trochę mi przeszkadza, gdy przypisuje się mu rolę, której nie ma: influencera, gościa od komputerów i maszyn. Był taki, ale został błogosławiony dlatego, że żył zakochany w Panu. Zajmował się maszynami z miłości do Boga. Poznał, że jest narzędziem. Nikt nie jest błogosławiony przez to, co pisze lub mówi. Mogę mówić bardzo miłe rzeczy o Jezusie, ale nie jestem świętym.*

W Carlu uderza mnie to, że miał wady. Naprawdę miał wady. Znamy je, mówi o nich jego matka. Kochał Nutellę, uwielbiał słodyczne tak jak ja. Był dzieciakiem, który miał dylematy: zjadłbym kanapkę. Zjeść ją czy nie? Mówił też, co mu ślina na język przyniesie. Był normalnym gościem. Mówił, że różaniec to najkrótsza drabina do nieba, a Maryja to jedyna kobieta w jego życiu. Urzekł mnie też słowami: Krytykować Kościół to krytykować siebie samych. To Kościół udziela nam skarbów naszego zbawienia (Isaac Merenciano Lucas, seminarzysty).

7. *Byłem pod wielkim wrażeniem, że pod zdjęciem chłopca było napisane: „Eucharystia to moja autostrada do nieba”. Od 30 lat byłem niepraktykujący. Byłem bardzo antyklerykalny, przeciwny księżom i temu, co odnosiło się do Chrystusa. Kiedyś nie poszedłem do pracy i postanowiłem odwiedzić Asyż. Pogoda była okropna: grad, deszcz, mgła, wszystkiego po trochu. W końcu znalazłem się przy grobie Carla. W tym momencie doznałem silnego wzruszenia. Nie wstydzę się powiedzieć, że wybuchnąłem płaczem. Rzuciłem się na mokry grób i leżałem tam może pół godziny. Czułem, że moje serce jest otwarte. „Znalazłem cię. Wywróciłeś wszystko, ale naprawdę mi zaimponowałeś”. Od tego momentu zacząłem myśleć, że moje życie musi się zmienić (Flavio Bergamo, Stowarzyszenie Przyjaciół Carla Acutisa).*
8. *Zmarł w wieku 15 lat i szczególnie młodym ludziom daje przesłanie, że aby być świętym nie trzeba przesadzać ani robić wielkich rzeczy. Prowadził życie poświęcone Bogu i bliźniemu. Normalny młody człowiek, który miał hobby, uprawiał sport, był ekspertem od komputerów i używał nowoczesnych technologii, by czynić dobro, ewangelizować i nieść Jezusa także w internecie. Mówił, że wszyscy ludzie rodzą się jako oryginały, ale wielu umiera jako kserokopie. Oznacza to, że każdy otrzymuje swoją oryginalność od Boga, który ma plan dla każdego z nas. Carlo wypełniał swoją misję (Fray Walter, franciszkanin).*

Złote myśli Carla: Nauczyciel zachęca uczniów, by wychodząc z sali zerwali wybraną myśl Carla (kopiuje załącznik odpowiednią ilość razy i umieszcza w dostępnym miejscu).

Modlitwa o kanonizację bł. Carla Acutisa

Boże, nasz Ojciec, dzięki Ci składamy za to, że dałeś nam Carlo, który dla młodych jest wzorem życia, a dla każdego – wezwaniem do miłowania. Ty, czyniąc z Eucharystii „autostradę do nieba”, pozwoliłeś mu kochać Twojego Syna. Ty dałeś mu Maryję, Matkę najukochańszą, i przez różaniec pozwoliłeś wyśpiewywać Jej czułość. Przyjmij jego modlitwę za nas. Spójrz przede wszystkim na ubogich, których miłował i wspomagał (również mi ofiaruj, za jego wstawiennictwem, łaskę o którą Cię proszę).

Wprowadzając Carlo do grona świętych Kościoła, daj nam pełnię radości; niech jego uśmiech będzie także dla nas światłem na chwałę Twojego Imienia. Amen.

PRACA DOMOWA

Nauczyciel dowolnie wybiera spośród poniższych propozycji:

1. Ułóż krzyżówkę z hasłem: „Carlo Acutis”, wykorzystując w pytaniach wiadomości z filmu.
2. Zapisz cechy Carla w taki sposób, by pierwsze ich litery utworzyły jego imię. Potem zrób to samo dla swojego imienia.
3. Isaac Merenciano Lucas powiedział: „Gdybym mógł być z Carlem, nie pytałbym go o Pismo Święte, ale zjadłbym z nim kanapkę z Nutellą. Poprosiłbym, by pokazał mi coś na komputerze. Chciałbym tylko być blisko niego”. O czym ty chciałbyś porozmawiać z Carlem?
4. Zrób infografikę o dowolnym cudzie eucharystycznym w Polsce i roześlij ją znajomym.
5. Napisz recenzję filmu *Niebo nie może czekać*.
6. Który z bohaterów filmu *Niebo nie może czekać* wydaje ci się szczególnie bliiski? Dlaczego?
7. Napisz SMS-a do wybranej postaci z filmu *Niebo nie może czekać* na temat Carla Acutisa.
8. Opierając się na wiedzy z filmu i innych źródeł, wymyśl grę planszową *Autostrada do nieba*.